

Pressemeddelelse

DET NY SØNDERHO

Det er ikke blot et særkende, men også af stor værdi i rekreativ, økologisk og kulturel henseende, at mange mindre landsbyers huse er placeret i fint samspil med landskabet, at de tager udgangspunkt i lokale byggeprincipper, og desuden har haver og fælles grønninger til dyrkning og glæde. Dette er af overordentlig stor æstetisk værdi og giver byen stærkt særpræg.

I forbindelse med udlæg af nye bebyggelser i Sønderho, som på Fanø i øvrigt, er det således oplagt, at det nyere traditionelle parcelhusbyggeri ændres, så det igen bliver mere ruralt, som i de OPRINDELIGE LANDSBYER, og at de planlægges i en tæt samhørighed med de uomtvistelige lokale kulturhistoriske og landskabelige værdier, der findes.

Udfordringen er således åbenlys. Hvordan kan vi både bevare vore forgængeres udtryksformer og samtidig bruge dem i vor tid?

»Det Ny Sønderho« vil planlægges i en tæt samhørighed med de uomtvistelige lokale byggetraditioner, kulturhistoriske og landskabelige værdier.

Traditionelle parcelhuse er der allerede rigeligt af for dem, der ønsker det!

Kort fortalt

»Det Ny Sønderho« giver et konkret bud på en mindre Havekulturby-bebyggelse med udgangspunkt i Sønderhos særlige udtryksformer, dens boliger og boformer, som en væsentlig del af Fanøs kulturarv, og tilføjer tanken om at »forandre for at bevare« for samtidig at skabe nogle nye attraktive bo- og erhvervs muligheder. Herigennem udvikles og formidles nye æstetiske, kulturhistoriske og landskabelige oplevelser, og der bringes sammenhæng imellem fortid og fremtid.

»Det Ny Sønderho« skal kunne tiltrække noget af den beboertilvækst, der er forudsætningen for såvel byens som Fanøs fortsatte trivsel, og skal ikke være for bestemte aldersgrupper eller erhvervsgrupper, men for folk der søger en egen livsform. Her skal man være indstillet på at bruge naturen som opholdsrum, med havet liggende til begge sider, med klitter helt ind til byen og med nærhed til både hede og enge. Man får det hele – nærheden og tætheden hvor man bor, frihed og roen fra naturlandskabet, og udsynet og horisonten i kontrast til byen inden for rækkevidde.

Beliggenhed

Det ny Sønderho er beliggende nord for Sønderho, vest for Postvejen og øst for sommerhusområderne. Grunden er ca. 8.000 m² stort, fladt og i dag bevokset med øst-vest gående levende hegn, fortrinsvis af bjerg- eller klitfyr. Området er mod vest ligeledes bevokset med et tilsvarende nord-sydgående levende hegn. Fra området er der en smuk udsigt mod syd-øst ud over vadehavet. Cykelstien mellem Nordby og Sønderho går i dag tværs gennem området. Den nordlige del af området ligger i kote 6,8 og den sydlige lavere del i kote 6,4. Området er beliggende i landzone og er et uopdyrket jordbrugsområde.

»Det Ny Sønderho« er på ca. 8.000 m², og er beliggende nord for Sønderho med en smuk udsigt mod syd-øst ud over

Den ny bebyggelse

De nye huse vil alle blive placeret i øst-vest gående retning, som i det gamle Sønderho, og får mod syd et mindre havestykke til rådighed for lidt roser, et par frugttræer mv. og vejadgang fra

nord. Og som man også oplever det i det gamle Sønderho kommer man til at bo tæt på hinanden. Husenes konkrete udformning og placering gør dog, at man også kan være sig selv – der er små haver med havemure, læhegn og beplantning, små kroge skabt af stier og veje, småtilbygninger, grønninger, mv.

»Det Ny Sønderho« vil ligesom »Det Gamle Sønderho« få solretorienterede huse, små haver med havemure, læhegn og beplantning, små kroge skabt af stier og veje, småtilbygninger, grønninger, mv.

Stedet bevarer desuden nogle kulturhistoriske træk fra nogle af de oprindelige skellinier, idet disse trækkes op med en beplantning af f.eks. klippede vild æble, rose og tjørn (*Malus silvestris*, *Rosa canina*, *Crateagus monogyna*).

Boligerne får pudsede, kalkede facader mod nord, øst og vest - med farver dannet af hvidt, sort eller jordfarverne, okker, terra di siena, umbra, italiensk rødt, dodenkop, i slægtskab med de nuværende lokale farvevalg - og træfacader i kombination med store vinduespartier mod den sydlige, private have. Boligerne opføres således i samme byggeprincip og modulsystem som Havekulturbyens øvrige huse (beskrevet på Havekulturby plancherne).

De nye boliger i »Det Ny Sønderho« vil blive pudset, og kalket i farver, der er i slægtskab med de nuværende lokale farvevalg

Størrelsen på husene vil variere; med 4 helt små boliger på 25 m², 3 mindre boliger på 50 m², 3 middelstore boliger på mellem 75 - 125 m², samt 3 store boliger på mellem 150 - 175 m². I alt 13

boliger på tilsammen 1.000 bolig m². Dette for at tilgodese både de unge, de enlige, de ældre med mindre pladsbehov, og familier - både med og uden børn.

De største af husene opføres som Sønderhos længehuse med saddeltag og høj rejsning, mens de helt små huse og tilbygninger får lav hældning eller buet tag. Alle tage beklædes med sort tagpap. Dog er en alternativ, men dyrere mulighed træspån. Ingen af boligerne vil overstige 7 meter eller være mere end 1½ etage.

Et rundt fælleshus

I Det Ny Sønderho anlægges et rundt fælleshus i to planer med en udkigs- og solterrasse på taget. Fælleshuset vil ikke blive højere end 8½ meter.

Bygningens arkitektur er tænkt som en pendant til vindmøllen tæt ved, og rummer boligernes fælles funktioner såsom vaske- og fyrrum, en mindre café/spisested samt butik. Herfra sælges lokale produkter og egnsretter (Vadehavets / Vesterhavets fødevarer; f.eks. fisk, blåmuslinger, østers, fåre- & lammekød, diverse røgerivarer, pølser, naturmælk, mel, Fanø kartofflen, frugt & grønt, vilde blåbær og revling, mv.). Fælleshuset vil også kunne rumme et par mindre kontorlokaler til lokale initiativer og andre småerhverv, som tilflyttere kunne tænkes at etablere nær deres bopæl.

Som et potentielt fremtidsperspektiv vil Fælleshuset også kunne koble sig på initiativet »Vadehavsmad«. De mener, at Fødevareproducenterne omkring Vadehavet ville kunne tjene godt på at ligge i en eventuel fremtidig nationalpark. På den måde vil man kunne skabe endnu mere tillid til produkterne hos forbrugerne. Paraplyorganisationen »Vadehavsmad« repræsenterer for nuværende blandt andet mejeriet Naturmælk, Højer Pølser og Rømø Røgeri – og hvorfor ikke fødevareproducenter fra »Det Ny Sønderho« / Fanø fremover.

Haver og grønning

Hvert hus får en mindre privat have til dyrkning af egne blomster og fødevarer; jordbær, kartofler, ærter, pærer, æbler mv., og der kan eventuelt etableres små vand-åkande-bassiner til opsamling og genbrug af regnvand.

Ydermere får alle boliger andel i et større fælles udeareal, »Grønningen«, som bliver »Det Ny Sønderhos« samlingssted med små »hemmelige« fristeder for børn, med plads til leg og boldspil, samt til almen rekreation og fysisk udfoldelse. Her vil også blive plads til en lille græsningsfold til et mindre antal husdyr, f.eks. et par får, én hest, én ko eller to.

I »Det Ny Sønderho« vil børn få god mulighed for at komme i kontakt med husdyr i de fælles grønne områder

Veje, stier og anlæg

Det Ny Sønderhos ankomstvej vil blive anlagt som en grusvej, og der vil være mindre ydmyge stik- og parkeringsveje beklædt i græs, som vil føre bilerne frem til alle de større huse, samt mindre stiforløb, der labyrintisk vil lede beboerne rundt i hele området, og mod vest udover de tilgrænsende naturarealer.

Mod vest vil der ydermere blive anlagt et mindre fælles parkeringsanlæg af hensyn til de små boliger, der ikke får kørevej helt til døren. Her vil der også blive plads til en lille skrammellegeplads til børnene, en boldbane, og plads til f.eks. bistader til fremstilling af lokal lynghonning. Desuden vil der blive anlagt en mindre pladsdannelse med en vandkunst og et par kærlighedsbænke. Ydermere vil den eksisterende cykelsti, der i dag løber gennem arealet, skulle flyttes ned langs med vejen, og om muligt gøres smallere.

Slutteligt etableres der en sti til vadehavet, hvor der samtidig foreslås etableret en mobil pontonbro i træ til et par mindre både og optimistjoller, såvel private som til udlejning, og til muslinge-/østersindsamling. Ligeledes foreslås udlagt en lille flydende sauna i træ ude på vandet med vindueskig over vadehavet. Dette til glæde for både sommer- og vinterbadere.